



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

17. De imprimētibus, transcribentibus, vel asportantibus aliundè libros
hæreticorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

Caput XVII.

De Imprintibus, Transcribentibus,
vel Asportantibus aliunde li-
bros Hæreticorum.

Queritur in primis, quid sit de Impressoribus, seu Typographis circa libros hæreticorum prohibitos, & dānatos iure constitutum? **R**espondeo, in Concilio Lateranensi, sub Leone X. sess. 10. extare Pontificium decretum, in hunc modum habens: *Statuimus, & ordinamus, quod de cætero perpetuis futuris temporibus nullus librum aliquem, seu alium quancunque scripturam tam in Vrbe nostra, quā alijs quibuscunque Ciuitatibus, & Diocæsis imprimere, seu imprimi facere præsumat, nisi prius in Vrbe per Vicarium nostrum, & Sacri Palatii Magistrum; in alijs verò Ciuitatibus, & diocæsis, per Episcopum, vel alium habentem peritiam scientiam, libri, seu scripturæ huiusmodi imprimendæ, ab eodem Episcopo ad id deputandæ, ad Inquisitorem hæreticæ prauitatis, ciuitatis sine diocæsis, in quibus librorum impressio huiusmodi fieret, diligenter examinentur, & per eorum manū propria, subscriptionem, sub excommunicationis sententiæ gratis, & sine dilatione imponendam approbentur. Qui autem secus præsumperint, ultra librorum impressorū amissionem, & illorum publicam combustionem, & penam pecuniariam, & anno continuo exercitij impressorū suspensionem, excommunicationis sententiā innotentur existant. Hæc concilium. Synodus quoque Tridentina sessione 4. decernit: Nulli liceat imprimere, vel imprimi facere quoslibet libros de rebus sacris sine nomine auctoris; neque illos in futurum vendere, aut etiam apud ferretore, nisi prius examinati, probatiq; fuerint ab ordinario, sub pena anathematis, & pecunie in concilio notissimo Lateranensi constitutæ. Et subiicit concilium: Irregularis fuerint, ultra examinationem, & probationem huiusmodi, licentiam quoque à suis superioribus impetrare tentauerint, recogniti per eos libros iuxta formam suarū ordinationum. In Synodo quoque Salsburgensi cap. 5. præstatum est, vt quotannis typographi, & bibliopolæ eorum ab ordinarijs locorum deputati, Fidei Catholicæ professionem facere debeant, simulque obedientiam sanctæ sedi Apostolicæ, cum renuntiatione, & abnegatione omnium hæreticorum, polliceri.*

Secundo **Q**ueritur, An non solum libri, sed omnis etiā alia scriptura, cuiusmodi sunt theses ab aliquo publicè defendendæ, carmina, vel poemata aliqua, aut orationes in laudem, & cōmendationem alicuius compositæ, examinari prius, & approbari debeant, quàm typis mandentur? **R**espondeo, debere: nam in Concilio Lateranensi citato dicitur: *Quicumque liber, aut quæcunque alia scriptura, tam in Vrbe, quàm in alijs ciuitatibus.*

Tertio **Q**ueritur, An vt liber, vel scriptura alia typis excudatur, sufficiat, si nomē certi collegij, conuentus, vel vniuersitatis apponatur? nā Concilium Tridentinum ait, *sine nomine auctoris non posse libros de rebus sacris excudi.* **R**espondeo, sufficere: nam in iure, Collegium, conuentus, Ciuitas, vel Communitas, per sona ficta censetur: Et sicut cū personis priuatis contractus inimus; sic etiam cū Collegio, vel communitate. Et sicut in priuatos iure potest inquiri, & animaduerti, ita etiam in collegium, & communitatem. Ex quibus colligi

videtur, sufficere, si liber vel scriptura typis mādatur cum nomine certi Collegij alicuius, Conuentus, vel vniuersitatis, siue illius Præfetti.

Quarto **Q**ueritur, An priuatas orationes, conciones, prælectiones, annotationes, obseruationes de rebus sacris, possit quis tuta conscientia scripto cum alijs cōmunicare, etiam examinatæ, & probatæ non fuerint ab ordinario? **E**uere, qui putauerunt, non posse, ijs Cōcilij Tridentini verbis permoti, quod, vbi constituit, ne libri de rebus sacris imprimantur, antequam sint examinati, & approbati, ita subiicit: *Qui autem scripserint, inquit, eos communicant, vel euulgant, nisi antea examinati, probatiq; fuerint, eisdem penis subiaceant, quibus impressores: & qui eos habuerint, vel legerint, nisi prodiderint auctores, pro auctoribus habeantur.* Hactenus Conciliū. **V**erius tamen quibusdam videtur, quod alij arbitrantur, ea verba Concilij solum intelligi de ijs libris, de quibus sermonē fecerat. statuerat enim libros de rebus sacris absque nomine auctoris non esse typis excudendos, nec vendendos, neque retinendos, neque legendos, nisi prius examinatos & probatos ab ordinario. Et postea subiungit: *Qui autem scripserint eos communicant, vel euulgant, &c. quorum verborum, (vt viri docti, & pij opinantur) sensus est: Qui tales libros transcribunt, & transcriptos cum alijs communicant, aut euulgant, & quæ sequuntur: Aliquando enim libri, vel nondum typis mandati, vel antea excusi, solent de integro transcribi, & impertiri alijs. At verò quidquid sit, vbique locorum vsus habet, vt orationes, prælectiones, & alia similia, quæ paulò ante reculimus, sine nomine auctoris scripto cū alijs communicentur.*

Quinto **Q**ueritur, Quibusnam poenis subiiciantur, qui libros hæreticorū damnatos transcribunt, & scripto cum alijs communicant? **R**espondeo, eos esse puniendos tāquam de hæresi suspectos, aut tanquam Hæreticorum Fautores, & vt minimum, tanquam Retinentes vetitos libros Hæreticorum.

Vltimo **Q**ueritur, Quibus poenis oporteat afficere eos, qui aliunde asportantes libros Hæreticorum prohibitos in Catholicorum prouincias, & ciuitates occultè inuehunt? **R**espondeo, tanquā suspectos de hæresi, & Fautores Hæreticorū, & tanquam libros Hæreticorū damnatos, apud se retinentes, eos esse habendos atq; puniendos.

Caput XVIII.

De Sacris Apostolicis Inquisitoribus.

In primis **Q**ueritur, qua de causā, & quo tempore cœperit institui, & committi Inquisitorum sacrum munus, iurisdicctio, & potestas? **R**espondeo, communem esse sententiam, quam habet Simanc. de Cathol. instit. tit. 25. num. 3. & tit. 34. & Albertin. de ago. assertionib. q. 11. num. 11. Inter alia Episcoporum munera, & functiones, illud esse proprium, & præcipuū, vt greges sibi commissos Fidei dogmata doceat, & eos ab impiorū hominū, & Hæreticorū prauis & venenatis doctrinis diligenter custodiant, atq; tueantur. At, vt testatur Simancas, de Cathol. instit. tit. 25. num. 4. ob varias Episcopalis officij curas, & negocia, quibus sœpenu-